

VICTOR MUNTEANU
- coordonator -

VASILE BLEOTU

MARIA TILEA

ELENA ILIE

CONTABILITATE FINANCIARĂ

CAIET DE LUCRĂRI PRACTICE

APLICAȚII REZOLVATE, STUDII DE CAZ
ȘI LUCRĂRE PRACTICĂ MONOGRAFICĂ

Copyright © 2012, **Editura Pro Universitaria**

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin
Editurii Pro Universitaria

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al
Editurii Pro Universitaria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Contabilitatea financiară: caiet de lucrări practice /

Victor Munteanu (coord.), Vasile Bleotu,

Maria Tilea, Elena Ilie. București :

Pro Universitaria, 2012

Bibliogr.

ISBN 978-606-647-503-7

I. Munteanu, Victor (coord.)

II. Bleotu, Vasile

III. Tilea, Maria

IV. Ilie, Elena

657.41/.45(075.8)

CUVÂNT ÎNAINTE

Considerăm că lucrarea de față reprezintă un ghid pentru studenții Universității Româno-Americane la disciplinele de contabilitate predate la facultățile economice, deoarece în aceasta găsim răspunsurile la problemele pe care și le pun privind învățarea contabilității firmei: s-a învățat teoria, s-a luat la cunoștință de adaptarea practică a acesteia prin rezolvarea problemelor la seminar, dar cum este utilizată contabilitatea la nivelul unei societăți comerciale? Ce rol are? Cât de important este economistul în activitatea unei societăți? Cum poate influența contabilitatea atât activitatea cât și rezultatele unei societăți?, precum și multe alte întrebări își găsesc răspunsul în cuprinsul lucrării.

Practic, prezenta lucrare aplicativă se constituie din două părți:

- ✓ **prima parte** se adresează în principal activității seminaristice în vederea optimizării timpului de lucru cu studenții pe seama cursurilor predate;
- Aplicațiile rezolvate și propuse se adresează instruirii studenților în activitatea de contabilizare a operațiilor patrimoniale intervenite la nivelul unei societăți comerciale, atât din punct de vedere al înregistrărilor contabile, cât și din punct de vedere al completării documentației adecvate.
- ✓ **partea a II-a** este realizată și pentru a ajuta studenții să înțeleagă modul de lucru privind constituirea unei monografii pe exemplul unei societăți comerciale, în special a completării documentației justificative care stă la baza fiecărei înregistrări contabile.

Autorii sunt conștienți că această lucrare nu este perfectă, de aceea sunt recunoscători celor care vor aduce observații, propuneri, de care se va ține seama în edițiile viitoare.

Autorii

PARTEA I

CAPITOLUL I

CONTABILITATEA TRANZACȚIILOR PRIVIND CAPITALURILE

1.1. ABORDĂRI TEORETICE. REZUMAT

Prin structura contabilă de **capitaluri** sunt delimitate sursele de finanțare stabile ale valorilor economice constituite ca activ patrimonial al întreprinderii.

În raport cu modul lor de constituire financiară, capitalurile se diferențiază în **capitaluri proprii, provizioane și datorii pe termen lung**.

Capitalurile proprii se constituie prin aportul proprietarilor, prin autofinanțare și din alte surse financiare nerambursabile. În mod concret, ele se identifică prin capitalul individual sau social, după caz, primele legate de capital, rezervele întreprinderii, plusvalorile din reevaluarea activelor, rezultatul reportat din exercițiile precedente, rezultatul exercițiului și subvențiile pentru investiții.

Provizioanele sunt fonduri constituite la închiderea exercițiului financiar prin autofinanțare pe seama cheltuielilor, fiind destinate finanțării pierderilor și cheltuielilor probabile sau exigibile în viitor, certe sau nedeterminate în ceea ce privește mărimea lor.

Datoriile pe termen lung reprezintă surse financiare străine, furnizate pe termen lung, de terțe persoane în raport cu întreprinderea. Sunt considerate pe termen mediu dacă durata de finanțare este până la cinci ani și pe termen **lung** dacă durata de finanțare este de peste cinci ani.

În mod concret, datoriile pe termen mediu și lung se identifică cu împrumuturile din emisiunea de obligațiuni, creditele bancare pe termen lung, alte împrumuturi și datorii asimilate (credite de la alte întreprinderi sau instituții financiare etc.) precum și dobânzile aferente datoriilor pe termen lung.

1.2. APLICAȚII REZOLVATE

1. Conform certificatului de înmatriculare, se constituie societatea comercială „ALUTUS” SRL cu un capital social de 5.000 lei, divizat în 20 părți sociale, cu valoarea nominală de 250 lei.

Capitalul social este subscris de doi asociați „A” și „B” astfel:

- asociatul „A” – deține 15 părți sociale în valoare de 3.750 lei, din care: 8 părți sociale, echivalând 2.000 lei, cu aport în natură și reprezentând construcții; 7 părți

sociale de 1.750 lei cu aport în disponibilități bănești depuse în numerar, în termenul subscris în contract.

- asociatul „B” – deține 5 părți sociale de 1.250 lei cu aport în numerar.

În actul constitutiv se menționează că aportul în numerar poate fi vărsat în termen de 30 de zile de la data constituirii societății, iar aportul în natură se depune o dată cu subscrierea capitalului și constituirea societății.

a) Subscrierea capitalului social, pe baza actului constitutiv:

456 „Decontări cu asociații privind capitalul“	=	1011 „Capital subscris nevărsat“	5.000 lei
– asociat „A” 3.750 lei			
– asociat „B” 1.250 lei			

b) Depunerea aportului în natură, conform „Procesului verbal de predare-primire“:

212 „Construcții“	=	456 „Decontări cu asociații privind capitalul“	2.000 lei
– asociat „A” 2.000 lei			

c) Se înregistrează concomitent cu depunerea aportului realizarea capitalului vărsat:

1011 „Capital subscris nevărsat“	=	1012 „Capital subscris vărsat“	2.000 lei

d) Depunerea aportului în numerar, conform chitanțelor, în luna următoare:

5311 „Casa în lei“	=	456 „Decontări cu asociații privind capitalul“	3.000 lei
– Asociat „A” 1.750 lei			
– Asociat „B” 1.250 lei			

e) Concomitent se înregistrează realizarea capitalului vărsat:

1011 „Capital subscris nevărsat“	=	1012 „Capital subscris vărsat“	3.000 lei

2. O societate comercială decide majorarea capitalului social cu 12.000 lei, în următoarele condiții:

- valoarea nominală a unei acțiuni = 10 lei
- preț de emisiune = 12 lei
- numărul acțiunilor emise = 1.000.

a) subscrierea noului pachet de acțiuni:

456 „Decontări cu asociații privind capitalul“	=	%	12.000 lei
		1011 „Capital subscris nevărsat“	10.000 lei
		1041 „Prime de emisiune“	2.000 lei

b) încasarea prin bancă a contravalorii noului pachet de acțiuni și, concomitent, transferarea capitalului subscris nevărsat în capital vărsat:

5121 „Conturi la bănci în lei“ = **456** „Decontări cu asociații privind capitalul“ **12.000 lei**

1011 „Capital subscris nevărsat“ = **1012** „Capital subscris vărsat“ **10.000 lei**

c) încorporarea primelor de emisiune în rezerve

1041 „Prime de emisiune“ = **1068** „Alte rezerve“ **2.000 lei**

3. S.C. „ROFRA“ S.A. are capital social de 4.000 de acțiuni în valoare nominală de 10 lei/acțiune și decide reducerea capitalului social cu 10.000 lei, care se restituie acționarilor prin viramente bancare.

Dacă se decide **reducerea valorii nominale a acțiunilor**, aceasta se va recalcula potrivit datelor din tabelul următor:

– lei –

Explicații	Înainte de reducere	După reducere
Capital social	40.000	30.000
Numărul de acțiuni	4.000	4.000
Valoarea nominală	10	7,5

Deci fiecărui acționar i se vor distribui 2,5 lei (10 lei – 7,5 lei) pentru fiecare acțiune deținută și i se vor preschimba acțiunile vechi cu valoarea nominală de 10 lei în acțiuni noi cu valoare nominală de 7,5 lei.

Înregistrările contabile vor fi următoarele:

a) **1012** „Capital subscris vărsat“ = **456** „Decontări cu asociații privind capitalul“ **10.000 lei**

b) **456** „Decontări cu asociații privind capitalul“ = **5121** „Conturi la bănci în lei“ **10.000 lei**

Dacă se decide reducerea numărului de acțiuni, se vor anula 1.000 de acțiuni cu valoarea nominală de 10 lei.

Deci fiecărui acționar i se vor distribui 10 lei pentru fiecare acțiune deținută și anulată.

Înregistrările contabile sunt aceleași.

4. S.C. „ROFRA“ S.A. decide reducerea capitalului social cu 5.000 lei, pentru acoperirea pierderilor reportate în valoare de 3.700 lei și a celor din exercițiul financiar curent în valoare de 1.300 lei.

Se procedează similar exemplului anterior, deci fie prin reducerea valorii nominale a acțiunilor, fie prin reducerea numărului acestora, numai că formula contabilă de acoperire a pierderilor este următoarea:

1012 „Capital subscris vărsat“ = **117** „Rezultat reportat“ **5.000 lei**

5. Din evidența contabilă a unei întreprinderi se extrag următoarele date existente la sfârșitul anului:

- capital social: 100.000 lei;
- venituri obținute: 200.000 lei;
- cheltuieli efectuate: 120.00 lei.

Se calculează:

- profitul brut (venituri-cheltuieli): 80.000 lei
- rezervele legale repartizate din profitul brut (5%): 4.000 lei.

Formula contabilă privind repartizarea la rezervele legale a unei părți din profitul brut:

129 „Repartizarea profitului“ = **1061** „Rezerve legale“ **4.000 lei**

6. Se înregistrează în contabilitate următoarele operațiuni economico-financiare:

a) Se constituie din profitul net rezerve statutare în sumă de 10.000 lei:

117 „Rezultatul reportat“ = **1063** „Rezerve statutare“ **10.000 lei**

b) Se transferă la alte rezerve prime de emisiune în valoare de 10.000 lei:

1041 „Prime de emisiune“ = **1068** „Alte rezerve“ **10.000 lei**

c) Se încorporează în alte rezerve, rezerve din reevaluare în valoare de 5.000 lei:

105 „Rezerve din reevaluare“ = **1065** „Rezerve reprezentând surplus realizat din rezerve din reevaluare“ **5.000 lei**

d) Se transferă la rezerve statutare profitul reportat în valoare de 15.000 lei:

117 „Rezultat reportat“ = **1063** „Rezerve statutare“ **15.000 lei**

e) Se utilizează rezerve legale pentru acoperirea unor pierderi reportate (din exercițiul precedent) în valoare de 25.000 lei:

1061 „Rezerve legale“ = **117** „Rezultat reportat“ **25.000 lei**

f) Se utilizează rezerve statutare pentru acoperirea unei pierderi din exercițiul financiar încheiat, în sumă de 4.000 lei:

1063 „Rezerve statutare“ = **117** „Rezultat reportat“ **4.000 lei**

g) Se majorează capitalul social prin încorporarea altor rezerve în sumă de 6.000 lei:

1068 „Alte rezerve“ = **1012** „Capital subscris vărsat“ **6.000 lei**

h) Se reportează la alte rezerve o parte (11.000 lei) din profitul exercițiului financiar încheiat, pentru finanțarea unor investiții:

117 „Rezultat reportat “ = **1068** „Alte rezerve“ **11.000 lei**

7. S-a achiziționat la 1.07.N un echipament tehnologic în valoare de 15.000 lei amortizabil liniar în 5 ani. Finanțarea sa a fost realizată în proporție de 50% dintr-o subvenție pentru investiții primită de la buget.

a) Achiziționarea echipamentului la 1.07.N:

2131 „Echipamente tehnologice (mașini, utilaje și instalații de lucru)“ = **404** „Furnizori de imobilizări“ **17.850 lei**
15.000 lei

4426 „T.V.A. deductibilă“ 2.850 lei

b) Subvenția de primit:

445 „Subvenții“ = **131** „Subvenții guvernamentale pentru investiții“ **7.500 lei**

c) Primirea sumei, corespunzătoare subvenției, în contul curent:

5121 „Conturi la bănci în lei“ = **445** „Subvenții“ **7.500 lei**

d) Înregistrarea amortizării echipamentului tehnologic, în primul an de funcționare:

$$A_S = 7.500 \text{ lei} : 5 \text{ ani} \times \frac{6 \text{ luni}}{12 \text{ luni}} = 1.500 \text{ lei}$$

6811 „Cheltuieli de exploatare privind amortizarea imobilizărilor“ = **2813** „Amortizarea instalațiilor“ **1.500 lei**

31.12.N

e) Amortizarea aferentă subvenției din primul an reluată la venituri:

$$A_S = 7.500 \text{ lei} : 5 \text{ ani} \times \frac{6 \text{ luni}}{12 \text{ luni}} = 750 \text{ lei}$$

131 „Subvenții guvernamentale pentru investiții“ = **7584** „Venituri din subvenții pentru investiții“ **750 lei**

31.12.N

8. O societate comercială se află, la sfârșitul exercițiului financiar N, în litigiu cu un client pentru o sumă de 50.000 lei, reprezentând mărfuri livrate și neîncasate. În exercițiul financiar N+1 litigiul este câștigat pentru suma de 40.000 lei care se încasează prin bancă.

În exercițiul financiar N se înregistrează:

a) transferarea creanței la clienți în litigiu:

4118 „Clienți incerți sau în litigiu“ = **4111** „Clienți“ **50.000 lei**

b) Constituirea provizionului pentru litigii:

6812 „Cheltuieli de exploatare=**1511**„Provizioane pentru litigii“ **50.000 lei**
privind provizioanele pentru
riscuri și cheltuieli“

În exercițiul financiar N+1 se înregistrează:

a) Stingerea creanțelor față de clienți pe baza Hotărârii judecătorești și a extrasului de cont:

5121 „Conturi la bănci în lei“ **40.000 lei**
% = **4118**„Clienți incerti sau in litigiu“ **50.000 lei**
654 „Pierderi din crețe și debitori diverși“ **10.000 lei**

b) Anularea provizionului pentru litigiu, rămas fără obiect:

1511 „Provizioane pentru litigii = **7812** „Venituri din provizioane pentru riscuri și cheltuieli“ **50.000 lei**

9. La data de 1.I.N se emit 1.000 obligațiuni în următoarele condiții:

– valoarea nominală 50 lei
– valoarea de emisie (vânzare) 47 lei
– valoarea de rambursare 51 lei
– dobânda anuală 10 %
– durata 5 ani
– rambursare 200 obligațiuni/an.

a) Emisiunea de obligațiuni și obținerea împrumutului la valoarea de rambursare:

% = **161** „Împrumuturi din emisiunea de obligațiuni“ **51.000 lei**
461 „Debitori diverși“ **47.000 lei**
169 „Prime privind rambursarea obligațiunilor“ **4.000 lei**

Prima de rambursare reprezintă diferența între valoarea de rambursare (1.000 x 51 = 51.000 lei) și valoarea de vânzare (1.000 obligațiuni x 47 = 47.000 lei).

b) Încasarea de la debitori a obligațiunilor subscrise:

5121 „Conturi la bănci în lei“ = **461** „Debitori diverși“ **47.000 lei**

c) Calculul și înregistrarea pe cheltuieli a dobânzii datorate pe anul N (31 dec.):

$D = (1.000 \text{ obligațiuni} \times 50 \text{ lei}) \times 10/100 = 5.000 \text{ lei}$

666 „Cheluieli privind dobânzile“ = **1681** „Dobânzi aferente împrumuturilor din emisiunea de obligațiuni“ **5.000 lei**

d) Plata dobânzii datorate subscriptorilor de obligațiuni:

1681 „Dobânzi aferente împrumuturilor din emisiunea de obligațiuni“ = **5311** „Casa în lei“ **5.000 lei**

e) La finele anului se calculează și se înregistrează pe cheltuieli financiare privind amortizarea și provizioanele, amortizarea primelor de rambursare a obligațiunilor aferente anului N (4.000 lei : 5 ani = 800 lei/an).

6868 „Cheltuieli financiare privind amortizarea primelor de rambursare a obligațiunilor“ = **169** „Prime privind rambursarea obligațiunilor“ **800 lei**

f) După primul an se rambursează (răscumpără) 200 de obligațiuni la valoarea de 51 lei

505 „Obligațiunile emise și răscumpărate“ = **5121** „Conturi la bănci în lei“ **10.200 lei**

Concomitent se anulează împrumutul și obligațiunile răscumpărate:

161 „Împrumuturi din emisiunea de obligațiuni“ = **505** „Obligațiuni emise și răscumpărate“ **10.200 lei**

În anii următori se procedează în mod identic.

10. O societate comercială contractează și primește prin „cont de disponibil“ la 1. VII.N, cu scadență la 31 XII. N+1, un credit bancar de 100.000 lei, cu o dobândă de 60% plătită în ultima zi bancară a fiecărui exercițiu financiar. Creditul bancar contractat nu poate fi restituit la 31 .XII. N+1, ci se restituie integral la 31.I .N+2, cu o dobândă penalizatoare, pe fiecare zi de întârziere de 0,01%.

a) În exercițiul financiar N se înregistrează:

a.1) **Încasarea creditului** bancar prin „cont de disponibil“:

5121 „Conturi la bănci în lei“ = **1621** Credite bancare pe termen lung“ **100.000 lei**

a.2) **Dobânda datorată** aferentă exercițiului N:
(100.000 X 60% : 12 X 6=30.000 lei)

666 „Cheltuieli privind dobânzile“ = **1682** „Dobânzi aferente creditelor bancare pe termen lung“ **30.000 lei**

a.3) **Plata dobânzii** aferentă exercițiului N:

1682 „Dobânzi aferente creditelor bancare pe termen lung“ = **5121** „Conturi la bănci în lei“ **30.000 lei**